

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobce: **M. K.**, narozený dne -
bytem -
zastoupený advokátkou Mgr. Ing. Michaelou Šafářovou
sídlem Záběhlická 3262/88a, 106 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 12. 4. 2016, č. j.: S-MHMP 575701/2016

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 12. 4. 2016, č. j.: S-MHMP 575701/2016, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2016, č. j.: S-MHMP 575701/2016, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 22. 2. 2016, č. j.: MCP6 018681/2016, kterým byl žalobce uznán vinným z přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), za což mu byla podle Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

ustanovení § 49 odst. 2 téhož zákona uložena pokuta ve výši 3 000 Kč. Současně mu byla podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o přestupcích uložena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Žalobce se uvedeného přestupku měl dopustit tím, že dne 10. 6. 2015 v cca 20:30 hod. v Praze 6, v ulici Jelení, na zastávce tramvaje č. 22 „Brusnice“ (poté co byl během jízdy v tramvaji č. 22 požádán přepravním kontrolorem M. I., nar. -, o jízdní doklad a v reakci na to vystoupil z tramvaje) při zadržení přepravními kontrolory M. I., nar. -, a K. P., nar. -, za účelem ztotožnění Policií ČR, nejprve úmyslně fyzicky napadl K. P., kterého prudce udeřil hlavou do rtu, čímž mu způsobil krvácení, otok a zhmoždění horního i dolního rtu, a následně úmyslně fyzicky napadl M. I., do kterého opakovaně kopal, tahal ho a cloumal mu s pravou rukou, čímž mu způsobil podvrtnutí kloubu palce pravé ruky; tedy úmyslně narušil občanské soužití drobným ublížením na zdraví.

2. Žalobce v žalobě namítal, že nebyl v nezbytném rozsahu zjištěn skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Svými tvrzeními zpochybňuje zjištěný skutkový děj, konkrétně uvádí, že špatně viděl revizorský odznak, proto požádal o ukázání služebního průkazu, což revizor odmítl, načež došlo mezi žalobci a revizorem ke slovní hádce, poté se žalobce postavil k předním dveřím s tím, že mohou na zastávce vyčkat příjezdu Policie ČR a vše vyřešit za její přítomnosti, revizoři jej ovšem uchopili a při příjezdu do zastávky jej zezadu zatlačili, což vedlo k žalobcovu pádu na zem. Žalobce se nechystal po celou dobu utéct ani se nechtěl vyhnout povinnosti zaplatit jízdné s příslušnou přírážkou; hrubé jednání revizorů jej překvapilo a byl nucen se mu bránit. Dále žalobce upozorňuje na výpověď svědka A. A. S. a konstatuje hodnocení této výpovědi správním orgánem; drobné rozpory ve výpovědích tohoto svědka lze vysvětlit vyhroceností situace, nepovažováním některých okolností za relevantní (např. požádání revizorů o služební průkaz) a uplynutím poměrně dlouhé doby od události. Snaha utéct nebyla ve správním řízení prokázána, zadržení žalobce nebylo nutné a přiměřené, snaha vymanit se ze sevření revizorů neznamená pokus o útěk. Nelze dojít k jednoznačnému závěru o průběhu sporu, výpovědi svědků se liší a videozáznam nezachycuje celý průběh incidentu. Přestupek nebyl prokázán bez důvodných pochybností; žalobce se toliko bránil agresivnímu chování revizorů, jednání žalobce patrné ze záznamu je pouze obrannou reakcí ze strachu o život a zdraví, o jejichž oprávněnosti svědčí lékařské zprávy konstatující žalobcova zranění; jednání revizorů byla zjevně nepřiměřená.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Žalobce napadá věcnou správnost rozhodnutí jen v malé části, zaměřuje se především na události předcházející a následné, jež se skutkem souvisí jen vzdáleně; žalobou napadené rozhodnutí je věcně správné, vypořádává se se všemi odvolacími námitkami, závěry žalovaného jsou řádně odůvodněné a žalobce nebyl zkrácen na právech. Videozáznam pořízený svědkem A. A. S. je dostatečným důkazem, skutkový stav byl náležitě zjištěn. Nic nenasvědčuje tvrzením žalobce o trvání na předložení služebního průkazu ani o pádu na zem z tramvaje. A. A. S. není věrohodný svědek, jeho výpověď se významně liší od všech ostatních účastníků incidentu včetně žalobce a jeho další tvrzení jsou nedůvěryhodná; jeho výpověď je ostatně nadbytečná vzhledem k videozáznamům, jež dostatečně prokazují skutkový stav. Žalobce uváděl, že se rozhodl jet na „Pohořelec“, ve skutečnosti ale náhle vystoupil na zastávce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

„Brusnice“, jediné rozumné vysvětlení takového jednání je pokus o útěk, tím mohli oba revizoři použít nutné obrany, čehož využili a uchopili žalobce za paže. Další pokus o útěk je zachycen na videozáznamu, kdy revizoři pasivně drží žalobce, jenž se neustále snaží pohybovat různými směry a po přivolání hlídky Policie ČR své jednání završí útokem na oba revizoře. Videozáznam zachycuje celé jednání, jež bylo za přestupek označeno. Žalobce nespecifikoval agresi revizorů, které se měli dopustit, a pořízené důkazy žádnou agresi z jejich strany nezachycují. Obranu proti žalobcovu přestupkovému jednání nelze jako agresi hodnotit. Žalobce se nemohl obávat o život ve chvíli, kdy byl toliko držen za paže a věděl o přivolání Policie ČR. Žalobcova zranění agresi revizorů neprokazují, navíc tento bod žaloby se nijak netýká žalobcovy viny. Revizoři jednali v mezích nutné obrany. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

5. Ve své replice žalobce tvrdil, že videozáznam nezachycuje celý incident a nelze vycházet pouze z něj. Videozáznam svědek začal pořizovat právě kvůli agresi revizorů, jakmile začal natáčet, revizoři své chování změnili; není jiné vysvětlení, proč by svědek začal pořizovat videozáznam než agrese revizorů. Žalobce si byl vědom přepravní kontroly, avšak obával se falešných revizorů. Oba revizoři měli dostatek času k sjednocení svých výpovědí. Výstup na „Brusnici“ je odůvodněn právě nastalou situací; do jedoucí tramvaje nelze policii zavolat. Revizoři se dopustili agrese při výstupu z tramvaje a těsně poté, i pozdější žalobcova obrana proti této agresi je pochopitelná. Žalobce žádá nařízení ústního jednání za účelem výslechu svědka A. A. S. a odstranění případných nesrovnalostí jeho výpovědi před správními orgány.
6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
7. Soud ve věci rozhodl při jednání, protože na jeho nařízení žalobce trval.
8. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce měl dne 10. 6. 2015 v cca 20:30 hod. v Praze 6, v ulici Jelení, na zastávce tramvaje č. 22 „Brusnice“ (poté co byl během jízdy v tramvaji č. 22 požádán přepravním kontrolorem M. I., nar. -, o jízdní doklad a v reakci na to vystoupil z tramvaje) při zadržení přepravními kontrolory M. I., nar. -, a K. P., nar. -, za účelem ztotožnění Policií ČR, nejprve úmyslně fyzicky napadnout K. P., kterého měl prudce udeřit hlavou do rtu, čímž mu měl způsobit krvácení, otok a zhmoždění horního i dolního rtu, a následně měl úmyslně fyzicky napadnout M. I., do kterého měl opakovaně kopat, tahat ho a cloumat mu s pravou rukou, čímž mu měl způsobit podvrtnutí kloubu palce pravé ruky.
9. Součástí spisového materiálu jsou mj. i Úřední záznam Obvodního ředitelství policie Praha 1 ze dne 10. 6. 2015, č. j.: KRPA-247060-1/ČJ-2015-001116, Protokoly z ústního jednání konaného ve dnech 3. 2. a 4. 2. 2016 obsahující výpovědi žalobce a svědků A. A. S., M. I. a K. P. a videozáznamy pořízené svědkem A. A. S.
10. Prvostupňový orgán nejprve vydal příkaz ze dne 30. 11. 2015, č. j.: MCP6 1019000/2015, jímž byl žalobce uznán vinným z přestupku podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích; proti příkazu podal žalobce odpor. Následně bylo zahájeno standardní řízení o přestupku a ve věci bylo vydáno rozhodnutí ze dne 22. 2. 2016, č. j.: MCP6 018681/2016, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

11. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí se žalobce odvolal. Odvolání žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a potvrdil rozhodnutí orgánu prvního stupně.
12. Dále soud přistoupil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
13. Klíčovým okamžikem pro posouzení přestupku je jednání žalobce a obou revizorů ve chvíli spáchání skutku, který je žalobci kladen za vinu. Okolnosti následující až poté nejsou ve věci relevantní, totéž platí o skutečnostech předcházejících s tím, že ty mohly mít vliv na případnou výši sankce, nicméně proti výši uložené pokuty žalobce v žalobě nijak nebrojil.
14. Zásadní objektivní důkaz, jenž zachycuje celé jednání označené za přestupek, představuje audiovizuální záznam poskytnutý svědkem A. A. S. označený na příslušném DVD číslem 20150610_202515 vytvořený dne 10. 6. 2015 ve 20:27 hod.
15. Ze záznamu plyne, že oba revizoři M. I. a K. P. klidně a pasivně drží žalobce za oblečení a věcným způsobem k němu promlouvají, zatímco žalobce samotný se různě vykrucuje, pochoduje a snaží se vyprostit z držení, přičemž hovoří zvýšeným hlasem, který z části přechází až do výkřiků. Žalobce je evidentně pln emoce hněvivého charakteru, jež je zaměřena vůči oběma revizorům, jeho chování před vlastním skutkem označeným za přestupek lze bez důvodných pochybností označit za agresivní, naopak ze strany revizorů je vidět snaha konflikt dále neeskalovat a rozumně s žalobcem rozmlouvat, když jedinou jejich snahou vůči tělesné integritě žalobce je jeho držení, aby se žalobce z místa nevzdálil.
16. Jak vyplývá ze záznamu, jsou to právě oba revizoři, nikoliv žalobce, kteří v čase záznamu 0:20 min. žádají řidiče tramvaje o přivolání policie. V čase 0:52 min. počíná žalobce svůj útok, který byl následně vyhodnocen jako přestupek; svého násilného protizákonného jednání, jak vyplývá ze záznamu, poté zanechává jen proto, že byl přemožen, nikoliv kvůli uvědomění si závadnosti svého jednání.
17. Podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) zákona o přestupcích není přestupkem jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem. Na základě usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16.11.2016, č. j.: 5 As 104/2013 – 46, se soud zabýval i zněním účinným v době soudního přezkumu, tj. ustanovením § 25 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový zákon o přestupcích“), dle něž čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem; nejde o nutnou obranu, byla-li tato obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.
18. Jako příznivější pro žalobce shledal soud znění nového zákona o přestupcích, proto se zabýval tím, zda žalobcem tvrzená nutná obrana, byla či nebyla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.
19. Teorie zná dva základní typy překročení mezi nutné obrany, prvním je tzv. extenzivní exces, který spočívá v odvracení útoku v době, kdy již útok netrvá ani bezprostředně nehrozí; druhý typ představuje tzv. intenzivní exces, jenž je charakterizován ve znění nového přestupkového zákona zcela zjevnou nepřiměřeností obrany vzhledem ke způsobu útoku.
20. Namítal-li žalobce předchozí nezákonné jednání revizorů, musí soud v takovém případě uplatnit nauku o extenzivním excesu. V době žalobcova skutku, jenž je mu kladen Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

za vinu, již žádná nezákonná jednání vůči němu neprobíhala, proto jeho chování nelze pod nutnou obranu podřadit bez ohledu na to, zda by dříve vzhledem k jednání revizorů obstálo. Pokud by soud dal žalobci za pravdu ohledně zbytku incidentu, stále by to žalobce nevyvinilo z jeho přestupkového jednání.

21. I kdyby soud přistoupil na to, že revizoři neměli právo žalobce takovým způsobem zadržet, musel by aplikovat nauku o intenzivním excesu. Je-li žalobce poté, co se neprokázal platnou jízdenkou, držen revizory, přičemž ví o přivolání policie, která patrně v nejbližší době dorazí a sama zasáhne proti případné nezákonnosti, je zcela zjevně nepřiměřené bránit se takovému jednání úderem hlavou do obličeje a kopáním spolu s kroucením, jež může zcela zřejmě způsobit vyvrtnutí palce ruky. Měl-li žalobce pochyby o oprávněnosti obou revizorů k přepravní kontrole, nebylo nic jednoduššího než vyčkat na příjezd policie; viděno touto optikou však žalobce zcela nelogicky vystupňoval svou agresi právě ve chvíli, kdy se o přivolání policie dozvěděl. Co se týče nutnosti žalobce držet, vyplývala z jeho nepochybné agrese; místo toho, aby žalobce k oběma revizorům klidně hovořil a apeloval na ně, aby jej pustili, neustále se snažil vysmeknout, zvyšoval na ně hlas a nacházel se evidentně ve stavu silných negativních emocí hněvivého charakteru. Dále revizoři žalobcovým držením chránili oprávněné majetkové zájmy svého zaměstnavatele, neboť žalobce se jim pokoušel agresivně vysmeknout a z charakteru jeho jednání plynuly důvodné obavy, že by se v případě puštění pokusil utéct. Držení žalobce revizory má soud za zcela oprávněné; i kdyby se jednalo o držení neoprávněné, představovalo by jednání žalobce intenzivní exces z nutné obrany, což by jej z odpovědnosti za spáchaný přestupek nevyvíňovalo.
22. Soud má za to, že skutkový stav věci byl náležitě zjištěn, díky audiovizuálnímu záznamu svědka A. A. S., který zachycuje celé jednání, jež bylo žalobci kladeno za vinu, míra jistoty ohledně průběhu skutku snesla mnohem vyšší měřítko, než jaká vyžaduje zákon.
23. Snaha obou revizorů žalobce pasivně držet v něm objektivně nemohla vyvolat obavu o život či zdraví a dle záznamu nepociťoval tyto obavy ani subjektivně, přičemž emocí, která u něj převažovala, byl zcela jednoznačně vztek, z nějž pramenila jeho vzrůstající agrese.
24. Pokud jde o žalobcova poranění prokazovaná objektivními lékařskými zprávami, buď k nim nedošlo v průběhu té části incidentu, kdy se žalobce dopustil přestupku, nebo si je žalobce zavinil sám svou agresi. Ze samotného pasivního držení za oblečení a ruce ze strany revizorů nemohla taková zranění vzniknout. Lékařské nálezy přítomné ve spisu nejsou jakkoliv způsobilé zpochybnit žalobcovu vinu.
25. Konečně, soud zamítl důkazní návrh na výslech svědka A. A. S. Celou část incidentu, jež je pro průběh přestupkového jednání podstatná, zachycuje objektivní audiovizuální záznam ve velmi dobré kvalitě, který je součástí správního spisu, zejm. se jedná o video označené na příslušném DVD číslem 20150610_202515. Tento záznam nezakládá důvodné pochybnosti o průběhu skutku a subjektivní výpověď svědka jej není způsobila zpochybnit. Ostatně, samotný žalobce argumentuje ve vztahu k předchozí výpovědi svědka A. A. S. podané ve správním řízení poměrně dlouhou dobou, jež od incidentu uplynula; o to méně objektivní a použitelná by musela být výpověď svědka, jež by byla podána více než 27 měsíců od vydání žalobou napadeného rozhodnutí a více než tři roky od incidentu samotného.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

26. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 SŘS jako nedůvodnou zamítl.
27. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřípustná.

Praha 9. listopadu 2018

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.